

Macro-economie (F000083)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 6.0

Studietijd 180 u

Contacturen

60.0u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2022-2023

A (semester 1)

Nederlands

Gent

werkcollege: geleide
oefeningen

2.5u

hoorcollege: plenaire
oefeningen

10.0u

hoorcollege

42.5u

begeleide zelfstudie

5.0u

Lesgevers in academiejaar 2022-2023

Heylen, Freddy

EB21

Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2022-2023

stptn

aanbodsessie

Bachelor of Science handelsingenieur

6

A

Bachelor of Science in de economische wetenschappen

6

A

Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen

6

A

Brugprogramma Master of Science in de ingenieurswetenschappen: bedrijfskundige
systeemtechnieken en operationeel onderzoek

6

A

Master of Science in Electrical Engineering(afstudeerrichting Communication and
Information Technology)

6

A

Master of Science in Electromechanical Engineering(afstudeerrichting Control
Engineering and Automation)

6

A

Master of Science in Electromechanical Engineering(afstudeerrichting Electrical Power
Engineering)

6

A

Master of Science in Electrical Engineering(afstudeerrichting Electronic Circuits and
Systems)

6

A

Master of Science in Industrial Engineering and Operations Research(afstudeerrichting
Manufacturing and Supply Chain Engineering)

6

A

Master of Science in Electromechanical Engineering(afstudeerrichting Maritime
Engineering)

6

A

Master of Science in Electromechanical Engineering(afstudeerrichting Mechanical
Construction)

6

A

Master of Science in Electromechanical Engineering(afstudeerrichting Mechanical Energy
Engineering)

6

A

Master of Science in Industrial Engineering and Operations Research(afstudeerrichting
Transport and Mobility Engineering)

6

A

Master of Science in Chemical Engineering

6

A

Master of Science in Civil Engineering

6

A

Master of Science in Computer Science Engineering

6

A

Master of Science in de ingenieurswetenschappen: bedrijfskundige systeemtechnieken en
operationeel onderzoek

6

A

Master of Science in de ingenieurswetenschappen: bouwkunde

6

A

Master of Science in de ingenieurswetenschappen: chemische technologie

6

A

Master of Science in de ingenieurswetenschappen: computerwetenschappen

6

A

Master of Science in de ingenieurswetenschappen: toegepaste natuurkunde

6

A

Master of Science in de wiskunde

6

A

Master of Science in Engineering Physics

6

A

Master of Science in Fire Safety Engineering

6

A

Master of Science in Sustainable Materials Engineering

6

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

conjunctuur, economische groei, levensstandaard, werkgelegenheid en werkloosheid, algemeen prijspeil en inflatie, rentevoet, wisselkoers, begrotingssaldo van de overheid, overheidsschuld, inkomensongelijkheid, consumptie, investeringen, overheidsuitgaven, belastingen, begrotingsbeleid, geldmarkt, monetair beleid, betalingsbalans, arbeidsmarkt, arbeidsmarktbeleid, loonvorming, prijszetting

Situering

Deze cursus wil studenten een inzicht verschaffen in het verloop van de macro-economische omgeving waarin bedrijven en gezinnen actief zijn. Centraal staat een verklaring van de evolutie van het bruto binnenlands product (op korte en lange termijn), de werkgelegenheid en de werkloosheid, de inflatie, de rentevoet en de wisselkoers, het begrotingssaldo van de overheid en de overheidsschuld, het saldo op de lopende rekening van de betalingsbalans, aandelen- en obligatiekoersen, alsook de interactie tussen al deze variabelen.

Bijzondere aandacht is er voor de band tussen de theorie en de feiten (in verschillende landen) zoals uitgewerkt in meer dan 30 toepassingen. De behandelde toepassingen laten ook toe om in te spelen op de belangrijkste macro-economische ontwikkelingen en (beleids-)discussies van de laatste jaren: de zeer lage rente en 'langdurige stagnatie', de coronacrisis, de discussies over het zeer expansief monetair en begrotingsbeleid van de overheid en de effecten daarvan, het dalend arbeidsaandeel in het nationaal inkomen, de vergrijzing en de discussie over langer werken, de forse stijging van de inflatie in 2022, de discussie over de zin van economische groei als beleidsprioriteit, enz.

Inhoud

- 1 Macro-economie en macro-economische relaties (productie, inkomen en bestedingen): een inleiding
- 2 Determinanten van de bestedingen (macro-economische vraag naar goederen en diensten)
 - Componenten van de vraag naar goederen en diensten : de consumptie van de gezinnen, de bedrijfsinvesteringen, de overheidssector en het begrotingsbeleid, de netto-uitvoer van goederen en diensten
 - De invloed van de monetaire sector : de geldmarkt, het monetair beleid en de bepaling van de intrestvoet
 - De invloed van de betalingsbalanssituatie : internationale kapitaalstromen, wisselmarkt
 - Het Mundell-Fleming model (IS-LM-BP-model) en de afleiding van de globale-vraagcurve (AD-curve) in een open economie
- 3 Determinanten van het macro-economisch aanbod van goederen en diensten: de productiefunctie, de arbeidsmarkt en het arbeidsmarktbeleid, de belasting op arbeid, de loonvorming, de kost van energie, de prijszetting en de afleiding van de globale-aanbodcurve (AS-curve).
- 4 De confrontatie van vraag en aanbod en de verklaring van de macro-economische activiteit, de werkgelegenheid en de werkloosheid en de inflatie op korte en middellange termijn (conjunctuur, Phillips-curve,...), met veel aandacht voor de impact van het macro-economisch beleid.
- 5 Verklaring van de economische groei en het inkomen per hoofd van landen op lange termijn (het Solow groeimodel, aanzet tot endogene groeitheorie). Reflectie over langetermijntendenzen en problemen in ontwikkelde economieën: het dalend arbeidsaandeel in het nationaal inkomen en de stijgende ongelijkheid, de discussie over economische groei als beleidsprioriteit (duurzaamheidsdebat).

Begincompetenties

Vereiste voorkennis : beheersen van de basisbegrippen uit de economie,

(Goedgekeurd)

doorgronden van de essentie van de economische analyse (kosten/baten afweging, marginaal beginsel, enz.), basiskennis wiskunde (optimering, algebra,...).

Eindcompetenties

- 1 Alle basisbegrippen en variabelen uit de macro-economie definiëren en de inhoud ervan toelichten.
Alle belangrijke relaties en curven in de macro-economie (bijv. wet van Okun, IS-curve, AD-curve,...) definiëren en de causale patronen achter deze relaties verwoorden.
- 2 Basistheorieën over het gedrag van gezinnen en bedrijven (bijv. Friedmans permanente inkomenshypothese voor de consumptie, vraag naar geld vanwege de gezinnen, vraag naar arbeid vanwege bedrijven, loonvorming,...) weergeven en de onderliggende causale relaties verwoorden.
De determinanten van belangrijke macro-economische variabelen m.b.t. de overheid en het buitenland weergeven en hun invloed verklaren (bijv. saldo van de overheidsbegroting, evolutie van de overheidsschuld, netto-export van goederen en diensten, netto-kapitaalvoer).
- 3 Ter verklaring van de macro-economische activiteit (bbp) op korte, middellange en lange termijn, de relevante macro-economische modellen van toenemende complexiteit beheersen en gebruiken: IS-LM-model, IS-LM-BP-model, AD-AS-model, Solow model van economische groei. Deze modellen grafisch voorstellen en gebruiken.
Ter verklaring van de hoogte en de evolutie van de macro-economische werkgelegenheid, loonvorming, prijszetting en inflatie op korte en lange termijn, de relevante modellen beheersen en gebruiken. Deze modellen ook grafisch voorstellen.
- 4 De instrumenten van macro-economisch beleid (begrotingsbeleid, monetair beleid, wisselkoersbeleid, arbeidsmarktbeleid) beschrijven.
De gevolgen van macro-economische beleidsingrepen voor de economische activiteit (bbp) en andere relevante macro-economische variabelen (bijv. de werkgelegenheid, de rentevoeten, de waarde van de munt, de inflatie, het begrotingssaldo van de overheid,...) analyseren en verklaren. Daarbij afhankelijk van de context het juiste macromodel gebruiken (grafisch en intuïtief uiteenzetten). De interactie tussen de verschillende 'spelers' en de verschillende variabelen op de diverse macromarkten (goederen-en-dienstenmarkt, geldmarkt, arbeidsmarkt,...) begrijpen en beschrijven.
Idem voor de gevolgen van andere schokken aan de vraag- of de aanbodzijde van de economie (bijv. olieschokken).
- 5 Via in de les / het handboek uitgewerkte gevalstudies de geziene theorie toepassen ter verklaring van opvallende macro-economische ontwikkelingen tijdens de laatste twee decennia in België, Europa en de rest van de wereld.
- 6 De wiskundige formulering van geziene theorieën en van cruciale relaties (bijv. voorwaarden voor een optimum) begrijpen en intuïtief duiden.
- 7 Het belang van macro-economische ontwikkelingen en macro-economische beleidskeuzes voor het welzijn in de samenleving inzien en toelichten, inclusief aspecten van sociale en ecologische duurzaamheid. De vaak tegengestelde belangen (winnaars en verliezers) en tradeoffs (bijv. werk of prijsstabiliteit) daarbij duiden. Vanuit de cursus reflecteren over actuele ontwikkelingen. Daartoe ook macro-economische artikels in belangrijke economische dag- en weekbladen (bijv. De Tijd, The Economist) lezen en de macro-economische actualiteit opvolgen.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege: plenaire oefeningen, Begeleide zelfstudie, Hoorcollege, Werkcollege: geleide oefeningen

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

- * Hoorcollege voor de theorie.
- * Plenaire oefeningen en toepassingen (bespreking en uitwerking van concrete toepassingen en reële gevalstudies, oplossing van kleine oefeningen en

meerkeuzevragen).

* Begeleide inoefening en interactieve opbouw van de theorie van twee belangrijke hoofdstukken.

* Begeleide zelfstudie: meerkeuzevragen voor ieder hoofdstuk via Ufora/Curios.

Leermateriaal

Handboek : F. Heylen, 2020, Macro-economie, Owl Press, Gent, 4de editie, jaarlijks aangevuld met actualiseringen en recente toepassingen, en een uitgebreide reeks meerkeuzevragen.

Het handboek kan worden bekomen via de studentenorganisatie VEK of via de vakgroep Economie. Aanvullende actualiseringen en toepassingen kunnen via Ufora worden gedownload. Meerkeuzevragen zijn beschikbaar via Ufora/Curios. Geraamde totaalkost: +/- 55 EUR.

Referenties

Blanchard, O.J., 2021, Macroeconomics, Pearson, 8ste editie.

Mankiw, N.G., 2019, Macroeconomics, Worth Publishers, 10de editie.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Studenten kunnen voor vakinhoudelijke begeleiding een beroep doen op een assistent. Indien nodig of gewenst is ook de verantwoordelijke lesgever aanspreekbaar.

Interactieve ondersteuning via Ufora (o.a. forum, online discussie).

Er werd ook een uitgebreide set meerkeuzevragen ontwikkeld op basis waarvan de studenten hun beheersing en voortgang kunnen toetsen. Deze set meerkeuzevragen wordt aangeboden op Ufora (Curios).

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijk examen, Mondeling examen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijk examen, Mondeling examen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Schriftelijk examen met meerkeuzevragen

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is niet mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Niet-periodegebonden evaluatie, rond midden november: test met meerkeuzevragen over belangrijke onderdelen van de hoofdstukken 1, 4, 6, 7 en 8 (goed voor 3/20 punten). De hier behaalde punten gelden voor de eerste examenkans, niet voor de tweede.

Periodegebonden, eerste examenkans:

* Volledig schriftelijk examen (17/20 punten) of combinatie van schriftelijk examen (11/20 punten) met mondeling examen (6/20 punten). De studenten dienen vooraf via Ufora kenbaar te maken welke formule ze verkiezen. Het mondeling examen mag schriftelijk worden voorbereid.

* Het examen peilt in welke mate de eindcompetenties gerealiseerd zijn (beheersing definities, inzicht in macro-economische verbanden, kennis en toepassing van de theorie in alternatieve situaties,...). Een deel van het schriftelijk examen betreft de toepassingen. Een deel (2 à 3 punten) zal uit meerkeuzevragen bestaan.

Periodegebonden, tweede examenkans:

Volledig schriftelijk examen (20/20 punten) of combinatie van schriftelijk examen (14/20 punten) met mondeling examen (6/20 punten). De studenten dienen vooraf via Ufora kenbaar te maken welke formule ze verkiezen. Het mondeling examen mag schriftelijk worden voorbereid. Er zullen nu 4 à 6 punten van het schriftelijk examen op meerkeuzevragen staan.

Tijdens de lessen worden meermaals mogelijke examenvragen toegelicht.

Eindscoreberekening

Periodegebonden evaluatie : eerste examenkans 85% / tweede examenkans 100%

Niet-periodegebonden evaluatie : 15% (geldt enkel bij de eerste examenkans)